

Полтавський національний педагогічний
університет імені В.Г. Короленка

Інновації в початковій освіті: проблеми, перспективи, відповіді на виклики сьогодення

Матеріали VII міжнародної
науково-практичної конференції
06-07 червня 2024 року

Полтава - 2024

*Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Інститут педагогіки Національної академії наук України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка
Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Sciences Northwestern Switzerland FHNW School of Education (Швейцарія)
University of Education Zurich (Pädagogische Hochschule Zürich) (Швейцарія)
University of Zagreb, Faculty of Teacher Education (Хорватія)
Олдермурська початкова школа міста Ковентрі
(Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії)
Асоціація навчально-методичних, навчально-наукових
та науково-дослідних лабораторій педагогічних закладів вищої освіти України
Навчально-наукова лабораторія Інноваційних освітніх рішень*

**«ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ,
ВІДПОВІДІ НА ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ»**

Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції
06 - 07 червня 2024 року

Полтава, 2024

УДК 373.3:001.895(06)

1-66

Рекомендовано до друку Вченою радою Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (протокол № 23 від 21.06.2024 року)

Редколегія:

Федій О. А. – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри початкової освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Гібалова Н. В. – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри початкової освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Процай Л. П. – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри початкової освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Рецензенти:

Онопрієнко О. В. – завідувачка відділу початкової освіти імені О. Я. Савченко Інституту педагогіки НАПН України, докторка педагогічних наук, старша наукова співробітниця;

Пахомова Н. Г. – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Інновації в початковій освіті: проблеми, перспективи, відповіді на виклики сьогодення: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф.(Полтава, 06-07 червня 2024 р.) /Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2024. 244 с.

У збірнику представлено результати науково-дослідницької діяльності з проблем запровадження інновацій у сучасній початковій освіті. Матеріали збірника подані в авторській редакції.

УДК 373.3:001.895(06)

© ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2024

© Автори статей, 2024

ЗМІСТ

Секція 1

ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА	9
АДАМЕНКО Віра, Науковий керівник: ГІБАЛОВА Наталія, ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	9
БОРКА Мирослава, Науковий керівник: МУХІНА Тетяна, ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ З КЛАСУ ЗА ДОПОМОГОЮ ПІДРУЧНИКІВ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»	13
БРЕЗІЦЬКА Світлана, Науковий керівник: ФЕДІЙ Ольга, ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕРАПІЇ	16
ВЛАСЕНКО Ніна, Науковий керівник: КАРАПУЗОВА Наталія, РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	19
ГРИНЬОВА Марія, ПАРТИСИПАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА	21
ЗАМРОЗЕВИЧ-ШАДРІНА Світлана, ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ В ІННОВАЦІЙНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	24
ІВАНОВ Євген, Науковий керівник: КАРАПУЗОВА Наталія, ФОРМУВАННЯ У ПЕРШОКЛАСНИКІВ УЯВЛЕНЬ ПРО ОБЕРНЕНІ ЗАДАЧІ	30
ІЛІЙЧУК Любомира, ІННОВАЦІЙНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ІНДИКАТОР ЯКОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В НУШ	32
КИСЛА Оксана, КОВАЛЬ Вікторія, ВРАХУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НУШ	35
КОВАЛЕНКО Галина, Науковий керівник: КИСЛА Оксана, ТРУДНОЩІ У НАВЧАННІ: ВІДОБРАЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ У ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ	39
КОНДРАШОВА Валентина, Науковий керівник: КУЛІМОВА Юлія, ГОЛОВНІ МАРКЕРИ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	42

ЛАГОЙДА Вікторія, Науковий керівник: КАРАПУЗОВА Наталія, ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	46
ЛЕСИК Анжеліка, САПРАНКОВА Катерина, РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНТЕГРАЦІЇ МЕТОДІВ АРТТЕРАПІЇ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	48
МОЛОДОВСЬКА Юлія, ІННОВАЦІЙНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ В РАМКАХ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	51
ПЕТРУК Оксана, НАВЧАННЯ ПИСЬМА МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ: ЧИ АКТУАЛЬНО В ЕРУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ?	54
ЧЕМОНИНА Лада, ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	57

Секція 2

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНО - КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	61
БУТ Анастасія, Науковий керівник: МУХІНА Тетяна, ВПЛИВ SMART-ТЕХНОЛОГІЙ НА РОЗВИТОК КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	61
ВЕДМІДЬ Валентина, ЧАЙКА Вікторія, Науковий керівник: БІЛОУСОВА Надія, НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ ЗАПИТІВ УЧНІВ ЧЕРЕЗ ДОСЛІДЖЕННЯ	64
ВЛАДИМИРОВА Алла, ВЛАДИМИРОВА Марина, ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	67
ВЛАСЕНКО Наталія, РОМАНИНЕЦЬ Юлія, ОРГАНІЗАЦІЯ СПОСТЕРЕЖЕНЬ ЗА РАВЛИКАМИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	70
ГАЛЮК Валерія, КРУГЛОВА Марія, Науковий керівник: ЛЮБЧЕНКО Інна, ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	75
ГІБАЛОВА Наталія, ВІЗИР Ольга, ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ОСВІТНІХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ	79

ГУДИМЕНКО Катерина, Науковий керівник: ПРОЦАЙ Людмила, ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ МЕДІАПОВІДОМЛЕНЬ	82
ДЕМЧЕНКО Наталія, ПРОХА Анастасія, ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	86
ДМИТРИШИН Михайло, ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	89
КУЛІДА Анастасія, КОВАЛЬ Вікторія, ПОДОЛАННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ У НАВЧАННІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ STEM-ОСВІТИ	92
КУХТА Софія, Науковий керівник: КАРАПУЗОВА Наталія, КОМАНДНА РОБОТА МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК РЕСУРС РОЗВИТКУ ШКОЛИ	95
ОНОПРІЄНКО Оксана, СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ У ВІТЧИЗНЯНОМУ КОНТЕКСТІ	97
ПАВЛЕНКО Юлія, САМОРОБНІ ТРЕНАЖЕРИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЕВОГО ДИХАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ІГРОВІЙ ФОРМІ	101
ПОЛІЩУК Катерина, Науковий керівник: КОВАЛЬ Карина, ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	104
СЛАВНЕВСЬКА Наталя, ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗА ДОПОМОГОЮ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ВИКЛИКІВ ТА ПЕРСПЕКТИВ	107
СТЕЦЬ Неля, Науковий керівник: ПАВЛЕНКО Юлія, КРАЄЗНАВЧА РОБОТА МУЗЕЙНИМИ ЗАСОБАМИ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	111
ФЕДІЙ Ольга, БОЯРСЬКА Анастасія, ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЛЯЛЬКОТЕРАПІЇ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	114
ФЕДІЙ Юлія, Науковий керівник: ПРОЦАЙ Людмила, ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ОНЛАЙН ПЛАТФОРМ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	117
ФЕДОРЕНКО Марина, РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ РУК НА ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ ДИТИНИ ДО ШКОЛИ	122

ФЕДОРЧЕНКО Анастасія, Науковий керівник: МУХІНА Тетяна, ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	125
ХУДОЛІЙ Інна, Науковий керівник: ВЛАСЕНКО Наталія, СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	129
ЧЕРКАСОВА Світлана, ВОЛОДІННЯ НОВИМИ МУЗИЧНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ – НЕОБХІДНА УМОВА В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ	132
ШПЕКО Анна, Науковий керівник: СТРИЛЕЦЬ Світлана, ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНИХ НАВИЧОК НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	135

Секція 3

УПРОВАДЖЕННЯ ОНОВЛЕНОГО ЗМІСТУ ПОЧАТКОВОЇ ЛАНКИ ОСВІТИ	140
ВАЩАК Алла, Науковий керівник: ПАВЛЕНКО Юлія, НАСТУПНІСТЬ У СТРУКТУРІ ЦІЛІСНОЇ ОСВІТНЬОЇ СИСТЕМИ ТА ЇЇ РОЛЬ НА МЕЖІ ДОШКІЛЬНОЇ І ПОЧАТКОВОЇ ЛАНОК ОСВІТИ	140
ДЕГТЯРЬОВА Альбіна, Науковий керівник: МУХІНА Тетяна, ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ МОДЕЛІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	143
ІВАНЮТА Сніжана, Науковий керівник: МАКАРЕНКО Яна, ЕКОЛОГІЧНА СТЕЖКА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	147
КОНОНЕНКО Марина, Науковий керівник: КОВАЛЬ Карина, ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА ЗАСАДАХ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ	151
КОНОНЕНКО Марина, Науковий керівник: ФАТЪЯНОВА Тетяна, ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ	153
КУЛІМОВА Юлія, ДИДАКТИКО-РЕКРЕАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ПРИРОДОТЕРАПІЇ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	156
ОЛІФІРЕНКО Єва, ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ГРАМАТИКИ	159

ПАВЛОВА Тетяна, ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ВІТЧИЗНЯНИЙ І СВІТОВІЙ ПРАКТИКАХ	162
ПОЛІЩУК Катерина, Науковий керівник: ФАТЪЯНОВА Тетяна, ПАРТНЕРСТВО ШКОЛИ ТА СІМ'Ї У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	166
РОМАНИНЕЦЬ Юлія, Науковий керівник: ВЛАСЕНКО Наталія, ВИХОВНА ЦІННІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ВИШИВКИ РІЗНИХ ЕТНІЧНИХ ГРУП У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	169
ХУДОЛІЙ Інна, Науковий керівник: ВЛАСЕНКО Наталія, ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ В ПРИРОДНИЧІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ: ПЕРЕВАГИ, НЕДОЛІКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	172
ШЕВЧЕНКО Володимир, ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	176
ШЕВЧУК Лариса, ДО ПИТАННЯ ПРО ДИФЕРЕНЦІАЦІЮ РОБОТИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З НАУКОВО-ХУДОЖНІМИ ТЕКСТАМИ	179

Секція 4

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	182
БОРИСЬОНОК Максим, ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛЬНОГО ПОМІЧНИКА AI ОСВІТНЬОГО ПРОЄКТУ «НА УРОК» У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	182
ВЛАСОВА Олена, АДАПТАЦІЯ ПЕРШОКЛАСНИКІВ ДО УМОВ НУШ ШЛЯХОМ ЗАЛУЧЕННЯ ДО СВЯТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	186
ВОЛЯНЮК Анастасія, ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ВОЄННИЙ ЧАС	189
ГАЛУШКОВА Марія, Науковий керівник: ЛЕСИК Анжеліка, ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	193
ГОРБОНОС Ольга, ЖАНР ЛІТЕРАТУРНОЇ КАЗКИ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: ХУДОЖНЬО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ	196
ЗАГОРУЙКО Наталія, ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА НА ЗАНЯТТЯХ ПРЕДМЕТІВ ФІЛОЛОГІЧНОГО ЦИКЛУ	199

ЗВЕНИГОРОДСЬКА Анна, СУК Зрінка, НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ТА ПРОЄКТИ ДЛЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ	202
ЗІМНИЦЯ Олександра, Науковий керівник: ПОЧИНОК Євгенія, ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	205
КАРАПУЗОВА Наталія, ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ З МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ПРАКТИКИ	209
КОВАЛЬ Карина, ФІЗИЧНА БЕЗПЕКА В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	211
КОНОТОП Олена, ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ СФОРМОВАНOSTІ ІНШОМОВНОЇ НАВЧАЛЬНО-СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	214
КОХНО Ірина, Науковий керівник: КУЛІМОВА Юлія, ВІРТУАЛЬНИЙ ФОРМАТ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ НУШ	216
ЛЮБЧЕНКО Інна, САЖІЄНКО Алла, ХАРЧЕНКО Ірина, КОУЧ-ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ЦИКЛУ МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	218
МАЧИНСЬКА Наталія, ФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ЛІДЕРА В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	222
МІРОШНІЧЕНКО Тетяна, ЛИТВИН Оксана, СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ АКМЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	225
МУКОВІЗ Олексій, ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ	229
ОЛІЯР Марія, АКСІОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ЗВО	232
ОСАДЧА Олена, ХРИПКО Наталія, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАКЛАДОМ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ УМОВ ДЛЯ УСПІШНОГО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ МАЙБУТНІМИ УЧИТЕЛЯМИ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	235

САРАЄВА Ірина, ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ – РЕСУРС ДЛЯ МОЛОДОГО ВЧИТЕЛЯ ШИНКЕВИЧ Денис, Науковий керівник: ПРОЦАЙ Людмила,	238
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ФОРМУВАННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	240

БОРКА Мирослава,

*здобувачка вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності 013 Початкова освіта Бердянського
державного педагогічного університету,*

Науковий керівник: МУХІНА Тетяна,

*старша викладачка кафедри початкової освіти Бердянського
державного педагогічного університету*

**ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ 3 КЛАСУ ЗА
ДОПОМОГОЮ ПІДРУЧНИКІВ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ
«Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»**

У світі, що стрімко змінюється, де екологічні виклики набувають все більшого значення, критично важливим є розвиток екологічної свідомості вже з молодшого шкільного віку. Цей процес охоплює не лише засвоєння знань про екологію, а й виховання моральних цінностей, естетичних переваг та любові до природи. В цьому аспекті, інтегрований курс «Я досліджую світ» відіграє ключову роль у розвитку екологічної свідомості у третьокласників. Допитливість та тяга до відкриттів є природними рисами дітей цього віку, які з ентузіазмом досліджують оточуючий світ, шукають відповіді на численні запитання та прагнуть до творчості.

Вітчизняні науковці, такі як І. Андрусенко, М. Єпіхіна, І. Лебідь та ін., наголошують на важливості розвитку екологічної компетентності серед учнів. Тому дане дослідження спрямоване на аналіз впливу підручників інтегрованого курсу «Я досліджую світ» на формування екологічної свідомості учнів 3 класу.

Насамперед необхідно зазначити, що інтегрований курс «Я досліджую світ» є синтезом наукових, технологічних та здоров'язбережувальних дисциплін, який надає учням життєвий досвід, заснований на сучасних досягненнях науки та техніки. Виховання молодших школярів базується не лише на передачі екологічних знань, а й на розвитку їхньої моральної та емоційної сфер, естетичних

смаків та любові до природи. Екологічне виховання має на меті формування у дітей глибокого розуміння важливості природного світу як середовища їхнього існування, що спонукає до його збереження, чистоти та гармонії. Таке виховання також розвиває емпатію до природи, відповідальність за її збереження та навички екологічно обґрунтованої поведінки. Екологічна освіта навчає молодших школярів берегти природу, раціонально використовувати природні ресурси та жити в гармонії з довкіллям, що є фундаментом для формування відповідального ставлення до природи та високої екологічної культури [1; 4].

Підручник інтегрованого курсу «Я досліджую світ» охоплює широкий спектр знань про природу і суспільство, ставлячи за мету формування екологічної грамотності та екологічно раціональних звичок, поведінки і способу життя. Для досягнення цієї мети курс ставить перед учнями завдання усвідомити необхідність збалансованого розвитку країни та активної участі у вирішенні екологічних і соціальних проблем; набути знань про взаємозв'язки в природі; організувати власну поведінку відповідно до екологічних принципів; розвивати сприйняття екологічних проблем як важливих особистісно, співвідносити їх з власними цінностями та мотивувати до дій у напрямі збереження природи [1; 3].

Так, підручник «Я досліджую світ» для 3 класу, авторства О. Волощенко, О. Козак, Г. Остапенко, містить завдання, що сприяють формуванню позитивного ставлення до природи у третьокласників під час освітнього процесу, який сприяє збагаченню їхнього життєвого досвіду та творчому застосуванню отриманих знань у різноманітних умовах. У навчальній книзі активно використовуються різноманітні методи, прийоми та форми індивідуальної роботи, що допомагають учням усвідомити необхідність збереження довкілля та навчити їх жити в гармонії з природою, а також дозволяють зосередитися на досягненні ключових і предметних компетентностей, які є кінцевою метою процесу навчання. Підручник пропонує дітям практичні завдання та корисні поради, які спрямовані на ведення

екологічного способу життя, тим самим стаючи цінним інструментом для формування екологічної свідомості у молодших школярів [2].

Зауважимо, що формування екологічної грамотності учнів 3 класу тісно пов'язане з їхньою здатністю спостерігати, встановлювати прості зв'язки і залежності, а також відчувати радість від спілкування з природою. Тому екскурсії на природу, відвідування ботанічних садів, парків, луків, лісів та водойм, де діти мають можливість познайомитися з рідкісними рослинами та брати участь у міні-проектах, мають велику освітню цінність. Нестандартні інтегровані уроки, такі як ігри, уроки-казки, уроки-екскурсії, конкурси, ефективно відображають концепцію екологічної освіти та сприяють глибшому розумінню учнями екологічних проблем та їхнього місця у світі природи [1].

Отже, підручник інтегрованого курсу «Я досліджую світ» для 3 класу є важливим інструментом у розвитку екологічної свідомості молодших школярів. Він використовує широкий спектр методів та підходів для допомоги учням усвідомити значення збереження довкілля та навчити їх жити в гармонії з природою. Інтегрований курс «Я досліджую світ» виступає як ефективний засіб для виховання нового покоління, яке має необхідні знання, емоційне ставлення до природи та готовність діяти заради збереження довкілля.

Список використаних джерел:

1. Андрусенко І. В. Формування екологічної грамотності молодших школярів в інтегрованому курсі «Я досліджую світ»: метод. реком. Київ: Педагогічна думка, 2020. 75 с.
2. Волощенко О. В., Козак О. П., Остапенко Г. С. Я досліджую світ: підруч. для 3 класу закл. загал. середньої освіти (у 2-х ч.). Київ : Світич, 2020. Ч. 1. 77 с.
3. Єпіхіна М. А. Особливості викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у Новій українській школі в контексті педагогіки партнерства. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2019. № 1(44). С. 67–70.

4. Лебідь І. Ю. Формування екологічної свідомості дітей молодшого шкільного віку в процесі освітньої діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021. № 3 (107). С. 427–439.

БРЕЗІЦЬКА Світлана,

*здобувачка вищої освіти освітнього ступеня «Магістр»
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

*Науковий керівник: ФЕДІЙ Ольга,
докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка
кафедри початкової освіти Полтавського національного
педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕРАПІЇ

Сформувати потребу та здатність до самостійного набуття знань, безперервної освіти і самоосвіти – одна із стратегічних завдань Нової української школи. Її вирішення неможливо без формування у кожного учня стійких пізнавальних мотивів навчання, пізнавального інтересу, постійного прагнення заглиблюватися в галузь пізнання. У сучасних умовах проблема інтересу, як найважливішого стимулу розвитку особистості, все більш привертає до себе увагу як вчителів, які шукають ефективні прийоми і засоби розвиваючого навчання, так і дослідників – психологів і педагогів. Окремі питання, пов'язані з формування пізнавального інтересу учнів, знайшли висвітлення в працях Л. Арістової, В. Беспалько, М. Данилова, Н. Менчинської, Г. Щукіної та ін.

Реалізація основних напрямів модернізації освіти вимагає переосмислення педагогічного досвіду, щоб зрозуміти, що ж змінити у своїй діяльності з позиції розвитку пізнавального інтересу учнів, яких знань і умінь в сучасних умовах вже